

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Robin S. Sharma
THE 5AM CLUB

The 5AM Club Copyright © 2018 by Robin Sharma
All rights reserved.
Published by arrangement with HarperCollins Publishers Ltd, Toronto, Canada.
Translation Copyright © 2018 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02382-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

ROBIN ŠARMA

I VAŠ JE ČITAV SVET

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2018.

OSTALE KNJIGE ROBINA ŠARME

Kaluđer koji je prodao svoj ferari
Put ka veličanstvenosti
Vođa bez titule
Ko će suze da briše kad te ne bude više
Srećna porodica kaluđera koji je prodao svoj ferari
Spoznajte svoju sudbinu
Tajna pisma kaluđera koji je prodao svoj ferari
Mudrost koja te vodi
Svetac, surfer i direktorka

PIŠČEVA PORUKA, UZ POSVETU

Neizmerno sam zahvalan što je ova knjiga u vašim rukama. Od svec srca nadam se da će lepo poslužiti potpunom izražavanju vaših darova i talenata. I izazvati revoluciju herojske transformacije u vašoj kreativnosti, produktivnosti, napretku i korisnosti za svet.

Budni u pet (i vaš je čitav svet) zasnovana je na konceptu i metodu kome sam poučavao čuvene preduzetnike, direktore legendarnih kompanija, sportske superzvezde, muzičke idole i članove kraljevskih porodica – sa izvanrednim uspehom – duže od dvadeset godina.

Pisao sam ovu knjigu četiri godine, u Italiji, Južnoafričkoj Republici, Kanadi, Švajcarskoj, Rusiji, Brazilu i na Mauricijusu. Nekad su mi reči letele bez npora, kao da mi u leđa duva blagi letnji povetarac, a nekad sam se mučio da krenem napred. Ponekad sam se osećao kao da mašem belom zastavom stvaralačke istrošenosti, a u nekim drugim trenucima ovog intenzivnog duhovnog procesa odgovornost viša od mojih vlastitih potreba ohrabrilala me je da nastavim.

Dao sam sve što sam imao da dam pišući ovu knjigu za vas. I mnogo zahvaljujem svim veoma dobrim ljudima u celom svetu koji su stajali uz mene do završetka knjige Budni u pet (i vaš je čitav svet).

I zato, punog srca, skromno posvećujem ovo delo tebi, čitaoče. Svetu je potrebno više junaka, pa zašto onda čekati na njih – kada ti u sebi imaš to da postaneš jedan od njih. Počev od danas.

*S ljubavlju i poštovanjem,
Robin Šarma*

SADRŽAJ

1.	Opasni čin	11
2.	Svakodnevna filozofija o načinu da postaneš legendaran	13
3.	Neočekivani susret sa čudnim strancem	21
4.	Odustajanje od prosečnosti i svega što je obično	28
5.	Čudna avantura u ovladavanju jutrom	46
6.	Let do vrhunca produktivnosti, virtuoznosti i nepobedivosti	56
7.	Pripreme za preobražaj počinju u raju	68
8.	Ranoranilački metod: jutarnje navike graditelja sveta	76
9.	Osnova za izražavanje veličanstva	87
10.	Četiri fokusne tačke tvoraca istorije	100
11.	Plovidba kroz plime života	143
12.	Klub ranoranilaca otkriva protokol uspostavljanja navika	152
13.	Klub ranoranilaca uči formulu 20/20/20	185
14.	Klub ranoranilaca shvata suštinsku važnost spavanja	212
15.	Klub ranoranilaca uči deset taktika doživotnog genija.....	224
16.	Klub ranoranilaca prihvata dvostrukе cikluse vrhunskih dostignuća.....	247
17.	Članovi Kluba ranoranilaca postaju junaci svog života	277
	<i>Epilog: Pet godina kasnije</i>	289

„Imaćemo celu večnost da slavimo pobeđe, ali samo nekoliko sati pre zalaska sunca da ih ostvarimo.“

Ejmi Karmajkl

„Nikada nije prekasno za ono što stvarno vredi ili, u mom slučaju, prerano da budeš ono što želiš da budeš... Nadam se da živiš život na koji si ponosan. Ako otkriješ da nije tako, nadam se da imaš snage da počneš sve iznova.“

Fransis Skot Ficdžerald

„A one što su viđeni da plešu smatrali su ludim oni što nisu mogli da čuju muziku.“

Fridrih Niče

POGLAVLJE 1

Opasni čin

Pištolj bi bio previše nasilan. Omča oko vrata previše starinska. A oštrica noža prineta članku na ruci bila bi previše tiha. Zato se postavlja pitanje: *Kako se nekada sjajan život može okončati brzo i precizno, uz minimalni nered i maksimalni učinak?*

Pre samo godinu dana okolnosti su pružale neuporedivo više nade. Preduzetnica je bila naširoko slavljenja kao div u svojoj oblasti poslovanja, predvodnica u društvu i filantrop. Bila je u kasnim tridesetim i predvodila je kompaniju koju je osnovala u svojoj studentskoj sobi na fakultetu, do sve viših nivoa vladavine na tržištu, proizvodeći robu koju su njeni potrošači visoko cenili.

A ipak je sada bila podmuklo napadnuta, suočena sa zlonamernim i zavišću pokretanim prevratom koji će značajno umanjiti njen vlasnički ideo u firmi u čiju je izgradnju uložila najveći deo svog života, što ju je primoralo da traži novi posao.

Surovost ovog neverovatnog obrta događaja pokazala se kao nepodnoshljiva za preduzetnicu. Ispod njene obično hladne spoljašnjosti kucalo je brižno i saosećajno srce puno duboke ljubavi. Osećala se kao da ju je sam život izdao. I da ona zaslužuje mnogo bolje.

Razmišljala je da li da proguta sadržaj ogromnog pakovanja pilula za spavanje. Opasni čin bi na taj način bio čistiji. Samo ih uzmi i brzo završi sa ovim, pomislila je. Moram da pobegnem od ovog bola.

Robin Šarma

Tada je opazila nešto na stilskom stočiću od hrastovine u svojoj potpuno beloj spavaćoj sobi – ulaznicu za konferenciju o ličnom usavršavanju, koju joj je dala njena majka. Preduzetnica se obično smejava onima koji odlaze na takve događaje, nazivajući ih „ljudima slomljenih krila“ i govoreći kako oni traže odgovore od tobožnjeg gurua, iako sve što im je potrebno da bi živeli plodnim i uspešnim životom već postoji u njima.

Možda je bilo vreme da preispita svoje mišljenje. Nije mogla da vidi mnogo drugih mogućnosti. Ili će otici na seminar – i doživeti neko iskustvo koje će joj spasti život. Ili će naći svoj mir. Pomoću brze smrti.

POGLAVLJE 2

Svakodnevna filozofija o načinu da postaneš legendaran

„Ne dopusti svojoj vatri da zgasne, varnicu po varnicu u beznadnim močvarama ne-sasvim, ne-još, i uopšte ne. Ne dopusti da heroj u tvojoj duši nestane u samotnoj frustraciji zbog života koji zaslужuješ a nikada nisi mogao da ostvariš. Svet koji želiš može da bude osvojen. On postoji. On je stvaran. On je moguć. On je tvoj.“

Ajn Rand

On je bio govornik najbolje vrste. Pravi Čarobnjak.

Bližeći se kraju slavne karijere, sada u osamdesetim godinama, postao je poštovan širom sveta kao veliki majstor inspiracije, legenda predvodništva i iskreni državnik koji pomaže običnim ljudima da realizuju svoje najveće darove.

U kulturi ispunjenoj proizvoljnošću, nesigurnošću i neizvesnošću, Čarobnjakovi nastupi privlačili su dovoljan broj ljudi da ispune stadion, ljudi koji su čeznuli ne samo da žive majstorski ispunjavajući svoje postojanje kreativnošću, produktivnošću i prosperitetom već i da žive na način koji strastveno uzdiže čovečanstvo, tako da na kraju budu ubedeni da su za sobom ostavili čudesno zaveštanje i trag u generacijama koje će tek doći.

Delo ovog čoveka bilo je jedinstveno. Spajalo je uvide koji ojačavaju ratnika u našem karakteru sa idejama koje ukazuju poštovanje duševnom pesniku što boravi u našem srcu. Njegove poruke pokazivale su običnom pojedincu kako da uspe na najvišim nivoima poslovnog sveta, a da ipak

ponovo stekne čaroliju bogatog življenja života. Tako nas je vraćao osećaju strahopoštovanja koji smo poznavali pre nego što je hladni i grubi svet poslao našu prirodnu genijalnost u ropstvo terevenkom složenosti, površnosti i tehnološkog skretanja pažnje.

Iako je Čarobnjak bio visok, njegove poodmakle godine blago su ga povile. Dok je izlazio na podijum, koračao je pažljivo a ipak graciozno. Dobro skrojeno sivo odelo sa neupadljivim belim prugama davalо mu je elegantan izgled. A naočare sa plavim zatamnjеним staklima dodavale su tačno odmerenu dozu opuštenosti.

„Život je prekratak da traćite svoje talente na sitnice“, rekao je Čarobnjak hiljadama prisutnih. „Rođeni ste sa mogućnošću, kao i sa obavezom da postanete legendarni. Stvoreni ste da ostvarite projekte majstorskog nivoa, predodređeni da završite neobično važne poduhvate i napravljeni da budete sila dobra na ovoj maloj planeti. Vi imate u sebi ono što je potrebno da povratite vlast nad svojom prvobitnom veličanstvenošću u civilizaciji koja je postala prilično necivilizovana. Da ponovo uspostavite svoju plemenitost u globalnoj zajednici gde većina kupuje fine cipele i nabavlja skupe stvari, a ipak retko ulaze u sopstveno poboljšanje. Vaše lično predvodništvo traži – ne, zahteva – da prestanete da budete sajberzombi neprekidno privučen digitalnim napravama i restrukturirate svoj život prema uzoru majstorstva, demonstrirate pristojnost i oslobođite se usmerenosti na sebe koja zadržava dobre ljude u nametnutim granicama. Sve velike žene i muškarci sveta bili su davaoci, a ne oni koji uzimaju. Odbacite sveopštu zabludu da oni koji nakupe najviše pobeduju. Umesto toga, obavljajte posao koji je herojski – koji vam učvršćuje mesto na tržištu kvalitetom svoje originalnosti kao i korišću koju donosi. Dok to radite, moja preporuka je da takođe stvorite privatni život sa čvrstom etikom, bogat čudesnom lepotom i nepopustljiv kada je u pitanju zaštita vašeg unutrašnjeg mira. To je, prijatelji moji, način na koji uzlećete sa anđelima. I hodate naporedo sa bogovima.“

Čarobnjak je zastao. Duboko je udahnuo, kao da udiše vazduh sa cele jedne planine. Disanje mu je postalo napregnuto i proizvodio je šumeći zvuk dok je udisao. Spustio je pogled na svoje elegantne crne čizme uglačane do visokog sjaja kao kod nekog vojnika.

Oni u prednjem redu videli su jednu suzu kako mu je potekla niz lice, od vremena istrošeno, a ipak nekad tako lepo.

Pogled mu je ostao spušten. Njegovo čutanje bilo je gromoglasno. Čarobnjak je izgledao nestabilno na nogama.

Posle niza napetih trenutaka u kojim su se neki u publici meškoljili na svojim sedištima, Čarobnjak je spustio mikrofon koji je držao u levoj ruci. Slobodnom rukom polako je posegnuo u džep pantalona i izvukao besprekorno presavijenu pamučnu maramicu. Obrisao je obraz.

„Svako od vas ima životni poziv. Svako od vas u sebi nosi nagon za izvanrednošću svog duha. Niko u ovoj sali ne treba da ostane zamrznut u prosečnosti i podlegne nametnutom masovnom mediokritetstvu u poнаšanju, toliko vidljivom u društvu, i kolektivnoj deprofesionalizaciji posla, toliko vidljivoj u industriji. Ograničavanje nije ništa drugo nego način razmišljanja koji previše dobrih ljudi praktikuje svakog dana sve dok ne poveruje da je to stvarnost. Slama mi se srce kad vidim toliko mnogo potencijalno moćnih ljudskih bića zaglavljenih u priču zašto oni ne mogu da budu izuzetni, profesionalno i lično. Treba da se setite da su vaši izgovori zavodljivi, da vas vaši strahovi lažu, a vaše sumnje potkradaju.“

Mnogi su zaklimali glavom. Nekoliko njih je zaplijeskalo. A onda je mnogo više njih počelo snažno da aplaudira.

„Ja vas razumem. Zaista vas razumem“, nastavio je Čarobnjak. „Znam da ste imali nekih teških trenutaka u životu. Svi smo ih imali. Shvatam da možda osećate kako stvari nisu ispale onako kao što ste vi mislili da treba da ispadnu dok ste bili deca, puni vatre, želje i začuđenosti. Niste planirali da svaki dan izgleda isto, zar ne? Na poslu koji možda guši vašu dušu. Dok se nosite sa stresnim brigama i beskrajnim odgovornostima koje potiskuju vašu originalnost i kradu vam energiju. Dok žudite za nevažnim dostignućima, gladni trenutnih ispunjenja trivijalnih želja, često gonjeni tehnologijom koja nas porobljava umesto da nas oslobađa. Dok proživljavate istih nedelju dana hiljadu puta i nazivate to životom. Moram vam reći da previše nas umire u tridesetoj i biva sahranjeno u osamdesetoj. Tako da vas ja shvatam. Nadali ste se da će stvari biti drugačije. Zanimljivije. Uzbudljivije. Da će vas više ispunjavati, da će biti posebne i čarobne.“

Čarobnjakov glas je drhtao dok je izgovarao ove poslednje reči. Na trenutak se borio za dah. Čelo mu se nabralo u izrazu zabrinutosti. Seo je na stolicu bež boje, koju je jedan od njegovih pomoćnika pažljivo postavio pored govornice.

„I da, svestan da takođe ima mnogo ljudi u ovoj sali koji trenutno vodi život koji voli. Vi predstavljate fantastičan uspeh u svetu, u potpunosti igrate svoju igru i obogaćujete svoju porodicu i zajednicu energijom koja se graniči sa onozemaljskom. Svaka čast. Bravo. A ipak, i vi ste takođe iskusili vreme kada ste bili izgubljeni u hladnoj i opasnoj dolini mraka. Vi ste takođe upoznali urušavanje vašeg kreativnog veličanstva kao i vaše produktivne izuzetnosti u sićušni krug udobnosti, bojazni i otupelosti koji je izdao uporišta majstorstva i rezervoare hrabrosti u vama. Vi ste takođe bili razočarani ogolelim zimama slabo proživljenog života. Vama su takođe uskraćivani vaši najnadahnutiji snovi iz detinjstva. Vas su takođe povredivali ljudi kojima ste verovali. Vaši ideali takođe su uništavani. I vama je nevino srce pustošeno, posle čega vam je život ostajao osakaćen, kao srušena zemљa posle upada ambicioznih stranih osvajača.“

U ogromnoj sali za konferencije vladala je stroga tišina.

„Gde god da ste na putanji svog života, molim vas, ne dopustite da bol od nesavršene prošlosti osujeti slavu vaše sjajne budućnosti. Vi ste mnogo moćniji nego što to možda trenutno razumete. Sjajne pobeđe – i pravi blagoslovi – dolaze ka vama. A vi ste tačno tamo gde treba da budete da biste primili rast neophodan kako biste vodili izuzetno produktivan, krajnje čudesan i neobično uticajan život na koji ste stekli pravo svojim najtežim iskušenjima. Ništa nije pogrešno u ovom trenutku, čak i ako deluje kao da se sve raspada. Ako upravo sada osećate da je vaš život u haosu, to je jednostavno zbog toga što su vaši strahovi samo malo jači od vaše vere. Uz vežbu, možete da smanjite jačinu glasa onog uplašenog sebe. I da pojačate ton one vaše najtrijumfalnije strane. Istina je da su svaki izazovan događaj koji ste proživeli, svaka otrovna osoba koju ste sreljali i sva iskušenja koja ste podneli bili savršena priprema da postanete ličnost kakva ste sada. Bile su vam potrebne te pouke da aktivirate blaga, talente i moći koje se sada bude u vama. Ništa nije slučajno. Ništa se trajno ne troši. Vi ste tačno tamo gde treba da budete kako biste počeli život vaših najvećih želja. Život koji

može da vas učini onim koji gradi imperije i menja svet. A možda čak i onim koji stvara istoriju.“

„Sve ovo zvuči lako, ali je mnogo teže u stvarnosti“, doviknuo je čovek sa crvenim kačketom koji je sedeо u petom redu. Nosio je sivu majicu kratkih rukava i iscepane farmerke kakve su se mogле kupiti u lokalnom tržnom centru.

Iako je ovaj ispad mogao da deluje kao izraz nepoštovanja, ton čovekovog glasa i govor njegovog tela ukazivali su na iskreno poštovanje prema Čarobnjaku.

„Slažem se s tobom, ti čudesno ljudsko biće“, odgovorio je Čarobnjak, i njegova blagost uticala je na sve slušaoce, a glas mu je zvučao malo jače, kao da je ustao sa stolice. „Ideje ništa ne vrede ako nisu podržane praktičnom primenom. Najmanja primena uvek je vrednija od najveće namere. A da je biti izvanredna osoba i voditi legendarni život lako, svi bi to radili. Znaš na šta mislim?“

„Naravno, druže“, odgovorio je čovek s crvenim kačketom trljajući prstom donju usnu.

„Društvo nam prodaje nizove neistina“, nastavio je Čarobnjak. „Da je zadovoljstvo poželjnije od zastrašujuće a ipak veličanstvene činjenice da svaka mogućnost zahteva vredan rad, redovno proveravanje sopstvenih stavova i posvećenost duboku kao more da bismo napustili našu sigurnu luku, svakog dana. Verujem da je zavodljivost udobnosti i lagodnog života stotinu puta surovija, na kraju krajeva, od života kome možete da se posvetite u celosti i zauzmete nepobediv stav braneći svoje najsajnije snove. Svetska klasa počinje tamo gde se završava vaša zona udobnosti, to je pravilo koje najuspešniji, najuticajniji i najsrećniji uvek imaju na umu.“

Čovek je klimnuo glavom. Grupe ljudi u publici radile su to isto.

„Mi smo još odmalena programirani da mislimo kako je potrebno malo napora da bismo isli kroz život ne izdajući vrednosti majstorstva, iskrenosti i pristojnosti. I tako, ako put postane težak i zahteva malo strpljenja, mislimo da smo na pogrešnom putu“, prokomentarisao je Čarobnjak dok se hvatao za naslon drvene stolice i ponovo spuštao svoje mršavo telo na sedište.

„Mi ohrabrujemo kulturu mekih, slabih i nežnih ljudi koji ne mogu da održe obećanja, koji se izvlače od obaveza i odustaju od svojih stremljenja istog trenutka kada se pojavi i najmanja prepreka.“

Govornik je zatim glasno uzdahnuo.

„Dobro je kada je teško. Stvarna veličina i realizacija vaše urođene genijalnosti i treba da bude težak sport. Samo oni dovoljno posvećeni da idu do strašnih ivica svojih najviših granica mogu da ih prošire. A patnja do koje dolazi na putu materijalizovanja vaših specijalnih moći, najjačih sposobnosti i najinspirativnijih ambicija jedan je od najvećih izvora ljudskog zadovoljstva. Glavni ključ za sreću – i unutrašnji mir – jeste znanje da si uradio sve što je potrebno da stekneš svoje nagrade i strastveno uložio napor i smelost da budeš najbolji što možeš. Legenda džeza Majls Dejvis silovito se pružao izvan uobičajenog znanja u svom polju delovanja kako bi u potpunosti iskoristio svoj veličanstveni potencijal. Mikelandjelo je podneo ogromne psihičke, emotivne, fizičke i duhovne žrtve dok je stvarao svoju strahopoštovanja dostoјnu umetnost. Roza Parks, obična švalja izuzetne odvažnosti, izdržala je gruba ponižavanja kada je uhapšena što nije htela da ustane sa svog sedišta u rasno podeljenom autobusu, i tako započela pokret za ljudska prava. Čarls Darwin demonstrirao je vrstu rešenosti kakvu zahteva virtuznost proučavajući morske mukušce – da, mukušce – osam dugih godina pre nego što je formulisao svoju slavnu teoriju evolucije. Ova vrsta posvećenosti optimizaciji stručnosti sada bi bila označena kao ’ludilo’ od većine u našem modernom svetu, u kom ljudi troše ogromne količine svog nenadomestivog životnog vremena gledajući gomile selfija, doručak virtualnih prijatelja i nasilne video-igre“, napomenuo je Čarobnjak dok je gledao uokolo po sali kao da je rešio da pogleda svakog od prisutnih pravo u oči.

„Stiven King predavao je pisanje u srednjoj školi i radio u vešeraju pre nego što je prodao *Keri*, roman koji ga je proslavio“, nastavio je stari govornik. „Oh, i molim vas da obratite pažnju na to da je King bio toliko obeshrabren odbijanjima i odbacivanjem da je bacio rukopis koji je napisao u svojoj oronuloj kamp kućici u smeće, predajući se u toj borbi. Tek kada je njegova supruga Tabita pronašla njegov rad dok je on bio odsutan, obrisala sa njega pepeo cigaretu, pročitala ga i rekla piscu da je izvanredan, King ga

je dao na objavljivanje. Čak i tada, avans za prava na prodaju knjiga bio je samo dvadeset pet hiljada dolara.“

„Da li vi to govorite ozbiljno?“, promrmljala je žena sa sedišta blizu podijuma. Nosila je raskošan zeleni šešir sa velikim jarkocrvenim perom koje je štrčalo sa njega i očigledno je bila zadovoljna da tera po svome.

„Ozbiljno“, odgovorio je Čarobnjak. „I mada je Vinsent van Gog stvorio devetsto slika i više od hiljadu crteža u svom životu, njegova slava započela je tek nakon smrti. Njegov poriv da stvara nije bio podstaknut njegovim egom koji se hrani aplauzom mase, već jednim mudrijim instinktom koji ga je mamio da proveri koliko svoje kreativne snage može da oslobodi, koliko god teškoća morao da podnese. Postati legendaran nikada nije lako. Ali pre biram to putovanje nego srceparajuću zaglavljenošć u običnom, sa kojom se tako mnogo potencijalnih heroja svakodnevno nosi“, odlučno je objasnio Čarobnjak.

„U svakom slučaju, dopustite mi da jednostavno kažem kako je mesto odakle potiču vaše najveće neprijatnosti takođe i mesto u kom se nalaze vaše najveće mogućnosti. Verovanja koja vas uznemiruju, osećanja koja vam prete, projekti koji vas nerviraju i razvoj vaših talenata kome se nesigurni deo vas protivi upravo su pravac kojim treba da se krećete. Usmerite se svom težinom ka ovim prolazima do vaše veličine u svojstvu kreativnog stvaraoca, tragača za ličnom slobodom i korisnika mogućnosti. A onda brzo prihvativate ta verovanja, osećanja i projekte, umesto da uredite svoj život na način koji ih odbacuje. Ako uđete pravo baš u one stvari koje vas plaše, to je način na koji ponovo stičete svoju zaboravljenu moć i vraćate nevinost i strahopoštovanje koje ste izgubili posle detinjstva.“

Odjednom je Čarobnjak počeo da kašљe. Isprrva blago. Zatim silovito, kao da ga je opseo demon koji je čvrsto odlučio da se osveti.

U bočnim prostorijama, čovek u crnom odelu sa agresivnom kratkom frizurom počeo je da govori u mikrofon diskretno zadenut u rukav košulje. Svetla su počela da trepere, a zatim su se prigušila. Nekoliko ljudi iz publike čija su mesta bila blizu govornice ustadoše, ne znajući tačno šta da rade.

Izuzetno lepa žena sa kosom uvezanom u urednu punđu i stegnutim osmehom, odevana u tesnu crnu haljinu sa vezenim okovratnikom, potrcala je uz metalne stepenice uz koje se Čarobnjak popeo na početku svog

govora. U jednoj ruci nosila je telefon, a u drugoj pohabani notes. Njene crvene štikle proizvodile su kliktav zvuk dok je trčala prema svom poslodavcu.

Ipak, žena je stigla prekasno.

Čarobnjak se sručio na pod kao bokser velikog srca ali slabe veštine, ošamućen od udarca u poslednjoj rundi svoje nekada slavne karijere koja je trebalo da se završi mnogo godina ranije. Stari govornik je nepomično ležao. Tanki mlaz krvi tekaо je iz posekotine na njegovoј glavi, zadobijene prilikom pada. Njegove naočare ležale su na podu pored njega. U ruci mu je i dalje bila maramica. Njegove nekada blistave oči ostale su sklopljene.